

ΑΡΧΑΙΟ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

(Πλαίσιο Προγράμματος για τον Τομέα Πολιτισμού)

Το σημείωμα αυτό προδιαγράφει ένα πλαίσιο προγράμματος που υποστασιοποιεί την ιδέα της αναγόρευσης του Ελληνικού Αρχιπελάγους σε επίκεντρο πολιτιστικής δημιουργίας του Ελληνισμού. Ο χειρισμός αυτός μπορεί να θεωρηθεί αφ' ενός ως μέσο αμυντικής θωράκισης του Αιγαίου απέναντι στην διηνεκή απειλή του Τουρκικού επεκτατισμού και, αφ' ετέρου, ως καινοτομικό πρόγραμμα ανάπτυξης που θα μπορούσε να συγκεντρώσει ανθρώπινο δυναμικό από τον Ελληνισμό της Διασποράς και να χρησιμεύσει ως πιλότος παρόμοιων προσπαθειών σε άλλες πρόσφορες περιοχές της χώρας.

Ο όρος πολιτισμική δημιουργία καλύπτει εδώ όλες τις μορφές πνευματικής και τεχνολογικής παραγωγής, δηλαδή τις τέχνες, τις επιστήμες, τις τεχνολογικές καινοτομίες, τις θεσμικές και οργανωτικές καινοτομίες, τους κοινωνικούς και ιδεολογικούς πειραματισμούς, και γενικά κάθε δραστηριότητα που μπορεί να συμβάλλει στην δημιουργία νέου πολιτισμικού δυναμικού.

1.0. Η ΓΕΝΙΚΗ ΙΔΕΑ

Το Ελληνικό Αρχιπέλαγος, με την γεωγραφική κατάτμησή του σε εκτοντάδες μικρά έως πολύ μικρά νησιά, συνθλιβόμενο ανάμεσα σε δύο ενδοχώρες (την Ελλαδική-Ευρωπαϊκή προς

Δυσμάς, και την Τουρκική προς Ανατολάς), είναι αδύνατο ν' ανταγωνιστεί με ίσους όρους τις άλλες γεωγραφικές περιοχές της χώρας, στα πλαίσια της αγοράς συμβατικών αγαθών και υπηρεσιών. Η παραγωγικότητα των νησιών σε τέτοια αγαθά είναι εγγενώς χαμηλή. Εκτός του τουρισμού, που και πάλι μπορεί να παίξει εν τέλει αρνητικό ρόλο, αν αφεθεί στην αυθόρμητη αγοραία εξέλιξή του.

Η αυθόρμητη ανάπτυξη του Αρχιπελάγους, θα οδηγήσει με μαθηματική βεβαιότητα σε εθνολογικό και πολιτικό αφελληνισμό, στα πλαίσια της ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς και με δεδομένο το γεωγραφικό του ρόλο ως διεθνοποιούμενης μεθοριακής ζώνης που θα διευκολύνει την διασύνδεση της Τουρκίας με την Ενωμένη Ευρώπη με την δημιουργία ενδιάμεσης ζώνης πειραματισμών και απορρόφησης πολιτικών κραδασμών (buffer zone).

Μοναδική διέξοδος από τους διαφαινόμενους κινδύνους, είναι ο προσδιορισμός νέου ρόλου για το Αρχιπέλαγος, πριν βρεθούμε αμυνόμενοι σε εξωτερικά καθοριζόμενες μονομερείς επιλογές. Το σχέδιο Javitz ελοχεύει πάντα, έστω και με ποικίλες παραλλαγές.

Ο νέος αυτός ρόλος για το Αρχιπέλαγος μπορεί να προσδιοριστεί, και μάλιστα με μεγάλες πιθανότητες να βρει σημαντικούς συμμάχους διεθνώς, ως το ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΑΡΚΟ της Ενωμένης Ευρώπης.

Η ιδέα αυτή, συνεπάγεται :

- α. Ένα είδος δυναμικού Επανεποικισμού του Αρχιπελάγους για τον 21ο αιώνα, με ανθρώπινο δυναμικό που θα υποκαθιστά τις δυνάμεις που η χρόνια μετανάστευση και οικονομική εξαθλίωση στέρησε στα νησιά.
- β. Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης υψηλού επιπέδου που θα θέλγουν ένα τέτοιο πληθυσμιακό δυναμικό,

- γ. Δυναμική συμβολή της περιοχής αυτής στην πολυπολιτισμική Ενωμένη Ευρώπη, και, εν τέλει
- δ. Διεθνή συμβολοποίηση του Ελληνικού Αρχιπελάγους που θα αποτρέπει αυτόματα κάθε ξένη επιβουλή.

Παίρνοντας ως δεδομένο, ότι οι αυθόρμητοι μηχανισμοί της αγοράς και τα συμβατικά μέτρα περιφερειακής ανάπτυξης θα δρούν προς την κατεύθυνση της τουριστικής κυρίως ανάπτυξης του Αρχιπελάγους, το πρόγραμμα που προδιαγράφει η εισήγηση αυτή πρέπει να ρίξει το βάρος του κυρίως στους τομείς εκείνους που απαιτούν συγκεντρωμένη μέριμνα και υψηλά standards. Έτσι, το πρόγραμμα πρέπει να εστιαστεί στους τομείς που ανφέρονται παρακάτω. Σημειώνεται επίσης, ότι οι στόχοι που αφορούν τους τομείς αυτούς, έχουν προδιαγραφεί με τρόπο που να τους αλληλοσυντονίζει για να παράγουν συνεργικό αποτέλεσμα, πέρα από το απλό αρθροιστικό τους.

2.0. ΟΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

2.1. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- α. Ανάδειξη της ιστορικής συνέχειας και πολιτισμικής ποιότητας, που θα επιτευχθεί, με :
- * Συστηματική αρχαιολογική έρευνα όλων των Εποχών και τη σύνδεση των αποτελεσμάτων της με δραστηριότητες σύγχρονου πολιτισμού, αναφυχής και επιστήμης.
 - * Με την επίσπευση και ολοκλήρωση του σχεδίου "Πολιτισμική Κιβωτός του Αρχιπελάγους" που

έχει αρχίσει να εφαρμόζει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Το σχέδιο αποβλέπει στην βαθμιαία σύνδεση του πληροφοριακού δικτύου της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου με όλες τις αξιόλογες τοπικές βιβλιοθήκες και τα τοπικά ιστορικά αρχεία, για την δημιουργία ενιαίου δικτύου βάσης δεδομένων που σχετίζονται με την ιστορία και την τρέχουσα πολιτισμική δραστηριότητα στα νησιά του Αιγαίου.

- β. Συνέχιση της πολιτιστικής δημιουργίας και παραγωγής, με την υποστήριξη σύγχρονων δραστηριοτήτων Πανελληνίας και διεθνούς εμβέλειας, στους τομείς της καλλιτεχνικής δημιουργίας, σε μόνιμη και περιοδική βάση.
- γ. Κατασκευή και οργάνωση διάσπαρτου, αλλά ολοκληρωμένου δικτύου εγκαταστάσεων για την στέγαση τέτοιων δραστηριοτήτων σε διάφορες κλίμακες (τοπική, περιφερειακή, πανελλήνια, διεθνή, κ.ο.κ.).

2.2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ : Οργάνωση ενός δικτύου νησιών του Αρχιπελάγους σε κέντρα σπουδών, υψηλής ποιότητας για όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης.

Ο στόχος αυτός συνεπάγεται την δημιουργία :

- α. Προτύπων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και κέντρων αριστείας (excellence centres)
- β. Την προτυποποίηση του Πανεπιστημίου Αιγαίου
- γ. Την εφαρμογή Πειραματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων με διεθνή εμβέλεια και την ενίσχυση

της εξειδικευμένης έρευνας στους αντίστοιχους τομείς, και

- δ. Την συστηματοποίηση, μέσω Πανεπιστημίου Αιγαίου, προγραμμάτων Ελληνικών Σπουδών, σε συνεργασία με άλλα Ελληνικά και ξένα ΑΕΙ που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό.

2.3. ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

2.3.1. Δημιουργία Δικτύου Διεθνών Επιστημονικών και Τεχνολογικών Πάρκων στα νησιά του Αρχιπελάγους, σε συνεργασία με το αντίστοιχο δίκτυο συναφών δραστηριοτήτων που δημιουργεί ήδη το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

2.3.2. Πρόσκληση για την εγκατάσταση διαφόρων ειδών παραρτημάτων από άλλα Ελληνικά ΑΕΙ και επιλεγμένα ομοειδή ιδρύματα του εξωτερικού (ίδρυση ερευνητικών εργαστηρίων, θερέτρων για το ακαδημαϊκό προσωπικό, θερινών μαθημάτων, αρχαιολογικών ερευνών, περιβαλλοντικών κέντρων, πειρατικών εγκαταστάσεων, κ.ο.κ.).

3.0. Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

- 3.1. Το Υπουργείο Αιγαίου (Διεύθυνση Πολιτισμού σε συνεργασία με Υπουργείο Πολιτισμού, Διεύθυνση Εκπαίδευσης σε συνεργασία με Υπουργείο Παιδείας)
- 3.2. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου

- 3.3. Το Ίδρυμα Ελληνισμού
- 3.4. Δημιουργία Συντονιστικής task force των τριών φορέων με Μόνιμη Γραμματεία που θα εδρεύει στο Υπουργείο Αιγαίου.
- 3.5. Ανάθεση του συστήματος προγραμματισμού και παρακολούθησης του συνολικού σχεδίου, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, με ειδική σύμβαση και λεπτομερείς προδιαγραφές.

4.0. ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ

- 4.1. Αναδιάρταξη του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων
- 4.2. Αναδιάρταξη των Προγραμμάτων Βορείου και Νοτίου Αιγαίου του Β' Πακέτου Ντελόρ
- 4.3. Αναπροσαρμογή του Κανονισμού ΚΟΜ(92)569 [Κανονισμός για την προστασίακ.λ.π. των μικρών νησιών του Αιγαίου]
- 4.4. Επεξεργασία και υποβολή πρότασης για Ειδικό Πρόγραμμα Δράσης των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων.
- 4.5. Κινητοποίηση επιχειρηματικών κεφαλαίων για ειδικές επενδύσεις στον τομέα της Έρευνας και Τεχνολογικής καινοτομίας
- 4.6. Συστηματική εκμετάλλευση του θεσμού των Χορηγιών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.